

AD 316

ЕВРОПЕЙСКА ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Приета: прот. № 12 от 22.06.2020 г.

Лектор: Проф. д.н. Мария Нейкова

АНОТАЦИЯ

Дисциплината изследва европейската публичната администрация чрез исторически и сравнителен метод. Интердисциплинарна по характер, преподаваната материята е свързана с различни области на научното знание – юридическа, управленска, социологическа, философска, политологична. Организацията и дейността на европейската публична администрация се изследва на общностно равнище, на равнището на регионите и в контекстна на организациите на европейските граждани. Разглеждат се особеностите, устройството и управлението на публичната администрация както в Европейския съюз като европейско обединение на държавите – членки, така и в отделни европейски страни и в САЩ.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на дисциплината е да формира общи и систематични знания относно принципите на функциониране, устройство и управление на европейската публична администрация. Дисциплината акцентира върху сравнителния анализ на публичната администрация в европейски и международен аспект с оглед на предоставяне на възможност на студентите да изградят аналитични умения, които да могат да прилагат в контекста на развитие на българската публична администрация. В рамките на обучението студентите ще се запознаят с теоретичните концепции, основните принципи и модели на изграждане, функциониране и развитие на държавното управление и на администрацията в европейски страни и САЩ. Специално внимание ще бъде обърнато и на същността и характеристиката на Европейския съюз и неговата публична администрация, както и на механизмите на участието на българската публична администрация в работата на Съюза. В тази връзка дисциплината е насочена и към изграждането на разбирания и умения на студентите за ориентиране в практическото функциониране на европейския административен апарат и за работа с механизмите на европейското обединение с оглед на тяхната подготовка за професионална реализация в европейските институции, служби и организации, в структурите по европейска интеграция в българската администрация, и в усвояването на европейските фондове.

ПРЕДПОСТАВКИ

Дисциплината е надграждаща в науката за управлението и предполага познания в областта на Теорията на държавата и правото, Конституционното право, Административното право и процес и Публичната администрация.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение				задочно обучение			
			л	с	у	общ	л	с	у	общ
Държавна и местна администрация	Задължителна	5					25			25

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

- Тема 1 **Предмет и метод на сравнителната европейска публична администрация**
Понятие за сравнителна европейска публична администрация. Интернационализация и европеизация на публичната администрация. Основни методи и необходимост от познаването на публичната администрация в европейски и международен аспект.
- Тема 2 **Сравнителната публична администрация като наука и учебна дисциплина**
Специфика на сравнителната публична администрация. Основни цели. Актуалност и значение на дисциплината «Сравнителна европейска публична администрация».
- Тема 3 **Правни основи на европейската публична администрация**
Клонове на правото, които регулират европейската публична администрация. Принципите на Европейското публично пространство - основа на публичната администрация в европейските държави.
Специфика на Общностното право като правна основа на функционирането на европейското обединение - ЕС.
- Тема 4 **Характеристика и специфика на публичната администрация в Европейския съюз**
Европейския съюз като уникално обединение на европейските държави. Основни институции и публична администрация на ЕС. Връзка и механизми на работа между европейската и националната публична администрация.
- Тема 5 **Сравнителен анализ между българската и европейската публична администрация в Европейския съюз.**
Сравнителен анализ на принципите на устройство, функциониране и управление на публичната администрация в България и Европейския съюз. Участие на българската администрация в работата на институциите на Европейския съюз. Участие на българската администрация в усвояването на европейските фондове на общата Кохезионна политика на ЕС.
- Тема 6 **Статут на служителите в европейската публична администрация в ЕС**
Правна регламентация на статута на европейските служители. Основни принципи и положения. Възможност за европейска кариера пред българските граждани. Конкурсите на Европейската служба за подбор на персонала – път за българските кандидати за работа в институциите, агенциите и службите на ЕС.
- Тема 7 **Статут на държавните служители в европейските страни**
Основни положения и принципи на държавната служба в европейското административно пространство. Системи за подбор и развитие на държавните служители. Особености на правата и задълженията на държавните служители.
- Тема 8 **Органи на управление и квалификация на държавните служители в европейските страни и САЩ**
Сравнителен анализ. Основни положения и специфики в различните страни.
- Тема 9 **Великобритания**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 10 **Ирландия**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 11 **Франция**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 12 **Полша**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 13 **Прибалтийски републики: Естония и Литва**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 14 **Финландия**
Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление
- Тема 15 **Гърция**

Тема 16	Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление Турция
Тема 17	Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление Унгария
Тема 18	Държавно устройство, форма на държавно управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление Румъния
Тема 19	Държавно устройство, форма на държавно управление, щатско управление, изпълнителна власт и публична администрация, местни органи на управление САЩ
Тема 20	Правораздавателен контрол върху администрацията Сравнителен анализ на административното правосъдие в международен план

ОСНОВНИ МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Методиката на преподаване включва лекционни материали, интерактивни презентации, предварителни задания за прочит на учебна литература, документи и материали, общи дискусии, въпроси и отговори, анализ на документи и други.

ОСНОВНИ МЕТОДИ НА ОЦЕНЯВАНЕ

Методиката на оценяване включва писмен тест, курсово задание и устен изпит.

Семестриалният изпит е устен изпит. Крайната оценка се формира по следния начин: 40% - оценката от семестриалния изпит, 20 % - оценката на курсовата работа, 20 % - резултати от писмения тест, 20% - активно участие в занятията и редовно присъствие в клас.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Е. Къндева, Спиридонова-Хект, Сравнителна публична администрация, Сиела, 2006 г. - задължителна**
2. **Ръководство за участие в работата на институциите на Европейския съюз, Министерски съвет, 2005 г. - задължителна**
3. Къндева Е., Публична администрация”, Сиела, С., 1988, преизд. 2000, 2002, 2003, 2007 г.
4. Как работи Европейският съюз – пътеводител за европейските институции, Европейска комисия, 2007 г.
5. Попова, Жасмин, “Основи на правото на Европейския съюз”, издателство „Отворено общество”, София, 1997 г., 2005 г., 2006 г.
6. Дик Ленард „Европейският съюз - справочник”, The Economist, 2006 г.
7. Мишел Манжно, „Публичната администрация и услуги от общ интерес: Каква европеизация?”, 2006

AD 316

ЕВРОПЕЙСКА ПУБЛИЧНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Лектор: Проф. д.н. Мария Нейкова

1. Интернационализация и европеизация на публичната администрация
2. Необходимост от опознаването на принципите и организацията на публичната администрация в други страни
3. Сравнителната публична администрация като наука и учебна дисциплина.
Сравнителни методи
4. Европейски съюз
5. Държавно административно управление във Великобритания
6. Държавно административно управление в Ирландия
7. Държавно административно управление във Финландия
8. Държавно административно управление във Франция
9. Държавно административно управление в Унгария
10. Държавно административно управление в Румъния
11. Държавно административно управление в Гърция
12. Държавно административно управление в Естония
13. Държавно административно управление в Литва
14. Държавно административно управление в Полша
15. Държавно административно управление в Турция
16. Държавно административно управление в Лихтенщайн
17. Държавно административно управление в Албания
18. Държавно административно управление в Съединени американски щати
19. Държавно административно управление в Бразилия и Мексико
20. Държавната служба в европейското административно пространство: основни положения и принципи на държавната служба в Европейския съюз
21. Статут на държавните служители в Европейския съюз

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Е. Къндева, Спиридонова-Хект, Сравнителна публична администрация, Сиела, 2006 г. - задължителна**
2. **Ръководство за участие в работата на институциите на Европейския съюз, Министерски съвет, 2005 г. - задължителна**
3. Къндева Е., Публична администрация”, Сиела, С., 1988, преизд. 2000, 2002, 2003, 2007 г.

4. Как работи Европейският съюз – пътеводител за европейските институции, Европейска комисия, 2007 г.
5. Попова, Жасмин, “Основи на правото на Европейския съюз”, издателство „Отворено общество”, София, 1997 г., 2005 г., 2006 г.
6. Дик Ленард „Европейският съюз - справочник”, The Economist, 2006 г.
7. Мишел Манжно, „Публичната администрация и услуги от общ интерес: Каква европеизация?”, 2006

Учредителните договори на ЕО и ЕС

Интернет източници:

www.europa.eu

www.europe.bg

www.europa.eu/epso

септември 2020